

ADVENTAS-KALĖDOS

ŠVYKŠTO VARYMAS / VEDIMAS Į VAKARONES

Sp. Buračas B. Kupiškėnų kalėdinės pramogos. – Sekmadienis, 1937, Nr. 20.

<...> Kupiškio apylinkėj Kalėdų vaišių metu mėgstamiausia jaunimo pramoga – „Švykštą vesti į vakarones“. Pavakariu, kada žvirbliai eina tūptų, būdavo, kuris nors stiprus, sumanus kaimo bernas pasiima lazda ir eina kaimo gatve šaukdamas:

– *Prašom vakarotų!*

Kai iš trobos išbėga koks piemuo ar pusbernis, tuomet švykštadėsis vėl rėkia:

– *Pridurk švykštų!*

Tuoju ben koki pusberniai, piemenys ir mažesnės mergiotės priduria švykštą, kimbasi vadovo užpakaly vienas kitam į drabužius, sudarydami ilgą švykštininkų virtinę. Vadas visus veda, duoda komandą. Jei vadas bėga, tai ir visi kiti bėga paskui jį.

Vadas rikteli:

– *Švitikiš!* – ir pats staiga metasi vienon kurion šalin, o paskui kiton.

Taip pat turi daryti ir visi švykštininkai. Kas nespėja to padaryti, griūva arba gauna lazda nuo vado.

Kartais visi suvirsta sniego pusnin arba griovin į vandenį. Kiek čia juoko ir klyksmo... Sukilę pasipurto ir toliau keliauja. Kai vadovas šūkteli:

– *Pašiukšt!* – visi pritupia. Kai surinka:

– *Pastrikt!* – vėl visa grandinė pakyla. Kai vadovas pasako kokius nors žodžius, visi tą patį turi pakartoti.

Pagaliau nusibodus švykštą vedžioti, eina visa švykšta vakaronių kieman, kuriame vakarotojams numatyta gauti vietą pasilinksminimui. Vakarotų sueina, kuriuose namuose yra jaunų mergiočių, muzikantas arba gera patalpa šokti. Priėjęs kiemą, vadovas atsiklausia šeimininkų, ar priims vakarotų. Gavus sutikimą, visa švykšta grūdasi vidun.